

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра економічної теорії, обліку та оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-методичної
роботи

_____ /Г.М.Тонкачєєв /
« _____ » _____ 2020 року

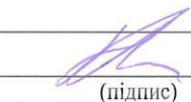
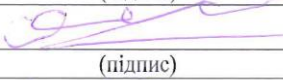
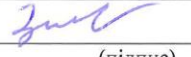

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Глобальна економіка

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
051	Економіка

Розробники:	
Лич В.М., д.е.н., професор	
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)	(підпис)
Головаш Б.Е., к.е.н., доцент	
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)	(підпис)
Згалат-Лозинська Л.О., к.е.н., доцент	
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)	(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії,
обліку та оподаткування

протокол № 11 від «16» березня 2020 року

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

(Лич В.М.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено НМР КНУБА:

протокол № 7 від " 04 " червня 2020 року

Голова НМР

_____ (підпис)

(Тонкачєєв Г.М.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності (НМКС):

протокол № 9 від " 27 " травня 2020 року

Голова НМКС

_____ (підпис)

(Запєчна Ю.О.)
(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності	Форма навчання: денна, вечірня										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження	
		Кредити	Обсяг годин [^]						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	Контр.					
				Разом	Л	Лр					Пз				
051	Економіка	4.5	135	46	-	-	46	-	-	-	1	<i>іспит</i>	3		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни є формування розуміння здобувачами умов і факторів становлення, механізмів та інструментів функціонування глобальної економіки.

Предметом курсу є: закономірності, моделі і вплив глобалізації на економічний розвиток світу.

Завдання курсу: виявлення системної сутності економічної глобалізації, вивчення впливу глобалізації на світовий інтеграційний процес і формування національних стратегій економічного розвитку.

У результаті ознайомлення та вивчення курсу “Глобальна економіка” здобувачі повинні:

знати:

- природу, передумови та фактори становлення глобальної економіки;
- генезис глобальної економічної інтеграції;
- динаміку процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку;
- форми та механізми соціалізації глобальної економіки;
- особливості організації сучасних глобальних торговельних відносин;
- особливості функціонування зон вільної торгівлі за участю України;
- напрями інтеграції України в глобальний економічний простір;

вміти:

- аналізувати тенденції глобалізації економічного розвитку;
- виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації;
 - розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей;
 - аналізувати особливості розвитку різних напрямів стратегії;
 - розмежовувати відмінності між корпоративними та національними інтересами у системі глобалізації;
 - визначати регулятивні пріоритети формування сучасної гео економічної політики.

2. Опис навчальної дисципліни

Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії

Галузь знань: для всіх спеціальностей

Кількість кредитів –	<u>4,5</u>
Змістових модулів –	<u>3</u>
Загальна кількість годин –	<u>135</u>
Кількість годин для денної форми навчання:	
аудиторних –	<u>46</u>
самостійної роботи аспіранта –	<u>89</u>
Індивідуальне завдання :	<u>контрольна робота</u>

3. Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

<p>Інтегральна Компетентність(ІК)</p>	<p>Здатність розв'язувати складні комплексні проблеми в області професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає поглиблене переосмислення існуючих та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, що характеризується комплексністю і системністю професійних здібностей.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного і критичного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, формулювання та обґрунтовування наукових гіпотез, виявлення нових напрямків наукового пізнання та проведення актуальних наукових досліджень.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті, спілкуючись іноземною мовою і використовуючи сучасні засоби комунікації, здатність вести фахову наукову бесіду та дискусію із широкою науковою спільнотою та громадськістю державною мовою за відповідним рівнем ораторської майстерності, демонструвати високий рівень загальнонаукового понятійного апарату під час презентацій результатів наукових досліджень, формувати наукові тексти в письмовій формі, організовувати та проводити навчальні заняття, використовуючи прогресивні інформаційно-комунікаційні засоби.</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), застосовувати нестандартні підходи до вирішення актуальних завдань дослідницької діяльності з дотриманням прийнятих в науковому світі ключових засад професійної етики, морально-етичних норм та міжкультурних цінностей.</p> <p>ЗК06. Здатність до інноваційної діяльності в тій чи іншій області (наукової, освітньої, економічної, управлінської та ін.), отримувати і застосовувати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання.</p> <p>ЗК07. Здатність до адаптації до нових ситуацій, переоцінці накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей, здатність до самостійного навчання новим методам дослідження, самовдосконалення, до зміни наукового і науково-виробничого профілю своєї професійної діяльності, до зміни соціокультурних і соціальних умов діяльності.</p> <p>ЗК08. Здатність самостійно здобувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою</p>

	діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд, здатність використовувати поглиблені теоретичні та практичні знання, частина яких знаходиться на передовому рубежі даної науки.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>ФК03. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення та обладнання у науковій та освітній діяльності.</p> <p>ФК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, використовуючи кількісні і якісні методи, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень на основі сучасного інструментарію економічної науки.</p> <p>ФК06. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів, застосувати математичні методи та моделі на мікро-, мезо-, та макрорівнях.</p> <p>ФК07. Здатність і готовність проводити наукові експерименти, оцінювати результати досліджень, ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, здатність розробляти методики, плани і програми проведення наукових досліджень і розробок, готувати завдання для виконавців, організувати проведення експериментів і випробувань, аналізувати і узагальнювати їх результати, здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності;</p> <p>ФК08. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ФК09. Здатність до системного аналізу, формулювання висновків відповідно до цілей дослідження, застосувати інтегроване знання і розуміння у сфері наукової діяльності та інших суміжних дисциплін.</p>
7 - Програмні результати навчання	
За загальними та	ПРН01. Мати передові концептуальні та

**загально-
професійними
компетентностями**

методологічні знання з економіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

ПРН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

ПРН05. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.

ПРН08. Вміння організовувати та вести науково-дослідну роботу з обраної наукової спеціальності, вміння використовувати на практиці навички та знання в організації науково-дослідних і науково-виробничих робіт, в управлінні колективом, впливати на формування цілей команди, впливати на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення цілей напрямку, оцінювати якість результатів діяльності, вирішувати проблемні ситуації.

ПРН09. Здатність орієнтуватися в предметній області і визначати, яким чином слід шукати засоби розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності, вміння вести збір, аналіз і систематизацію інформації по темі дослідження, готувати науково-технічні звіти, огляди публікацій з теми дослідження державною та (або) іноземною мовами.

ПРН10. Готовність до прийняття відповідальності за свої рішення в рамках професійної компетенції, здатність приймати нестандартні рішення, здатність до безперервного саморозвитку та

	<p>самовдосконалення.</p> <p>ПРН14. Здатність ефективно працювати самостійно або в групі, вміння отримувати бажаний результат в умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність і з дотриманням етичних міркувань, вміння та навички проводити моніторинг робіт та вчасно вносити корективи в план робіт за проектом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати вміння самостійно ставити та розв'язувати відповідні організаційно-управлінські завдання на основі дотримання законодавчої бази, принципів доброчесності та відповідальності за успішний кінцевий особистий та командний результат на основі сучасної теорії і практики організації та управління функціонуванням науково-професійних видів діяльності.</p>
--	---

4. Структура навчальної дисципліни

	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади глобальної економіки.			
1	Тема 1.	Часові межі феномену глобалізації.	2
	Тема 2.	Сутність та сучасна методологія глобалістики.	2
	Тема 3.	Становлення і сучасний формат глобальної економіки.	2
	Тема 4.	Цивілізаційні виміри глобального економічного розвитку.	2
	Тема 5.	Глобальний економічний цикл.	4
	Тема 6.	Парадоксальна природа глобальних трансформацій.	2
		Виконання письмової контрольної роботи з модулю 1.	2
		Загалом модуль 1.	16
Змістовний модуль 2. Сучасні тенденції глобалізації.			
3	Тема 7.	Глобальний бізнес.	2
4	Тема 8.	Альтерглобалізм та його форми.	2
5	Тема 9.	Енергетичний ресурс глобальної економіки	2
6	Тема 10.	Технологічний ресурс глобального економічного розвитку	2

7	Тема 11.	Людський ресурс глобальної економіки	2
8	Тема 12.	Глобальна економічна політика	4
9	Тема 13.	Стратегія розвитку України в умовах глобалізації.	4
		Виконання письмової контрольної роботи з модулю 2.	2
		Загалом модуль 2.	20
Змістовний модуль 3. Теорія і практика глобального конкурентного лідерства.			
	Тема 14.	Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств.	2
10	Тема 15.	Управління глобальною конкурентоспроможністю компанії.	2
11	Тема 16.	Особливості підприємницької діяльності в глобальному крос-культурному середовищі.	4
		Виконання письмової контрольної роботи з модулю 3.	2
		Загалом модуль 3.	10
		Загалом	46

Контрольна робота на тему: «Підготовка до виходу компанії на глобальні ринки».

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади глобальної економіки

Тема 1. Часові межі феномену глобалізації.

Предмет та об'єкт науки «Глобальна економіка». Генезис поняття «глобалізація». Концепції глобалізації та їх еволюція. Глобальна економіка, її визначення та структура. Критерії рівня глобалізованості національних економік.

Основні підходи до визначення історичних кордонів і часових меж глобалізації. Етапи розвитку глобалізації. Стадії економічного розвитку процесу глобалізації. Ознаки глобалізації. Чинники глобалізації. Форми прояву глобалізації. Циклічно-хвильова природа глобалізації. Глобалізація як сучасний феномен.

Основні ознаки процесу глобалізації. Характеристика базових концепцій і підходів до визначення часових меж глобалізації. Теоретичні підходи до аналізу глобалізації.

Глобальні трансформації та їх теоретичне відображення. Частковий і системний характер глобальних трансформацій. Фактори глобальних трансформацій: науково-технічний прогрес і постіндустріалізм, розширення сфери діяльності міжнародних організацій, лібералізація міжнародних економічних зв'язків, транснаціоналізація, регіональна інтеграція.

Тема 2. Сутність та сучасна методологія глобалістики.

Стратегії економічних трансформацій країн і регіонів в умовах глобалізації. Суперечності економічної глобалізації та форми їх прояву.

Сутність категорії «глобалістика». Становлення і розвиток глобалістики як науки. Етапи становлення глобалістики як науки. Напрями глобалістики. Геополітика та геостратегія в сучасному світі.

Сучасний лібералізм. Характеристика основних проблем глобалістики. Глобальні проблеми людства.

Сутність континенталізму. Атлантистська лінія геополітики та її основні розробники. Державно-політичні платформи сучасного глобалізму

Методологічний інструментарій аналізу глобалізації. Сутність і природа глобалізації. Еволюція наукових концепцій глобалізації. Особливості методології дослідження глобальних процесів. Методика сучасної глобалістики. Методи дослідження глобальної економіки. Різноманітні підходи сучасної методології глобалістики.

Тема 3. Становлення і сучасний формат глобальної економіки.

Суб'єкти глобальної економіки (індивідуальні суб'єкти, впливові особистості, світові міста, корпорації, кластери, держави, регіональні блоки, міжнародні організації). Природно-енергетичний, інноваційно-технологічний, демографічний та людський ресурси глобальної економіки. Глобальні інформаційні мережі як ресурс розвитку глобальної економіки. Секторальна структура глобальної економіки та її диверсифікація.

Глобальна регіонально-локальна стратифікація. Формування глобальної моделі міжнародного поділу праці. Диспозиція окремих регіонів на глобальній карті світу (Північна і Південна Америка, Європа, Азійсько-Тихоокеанський регіон, Близький і Середній Схід, Африка). Об'єктивна природа та характер диспропорцій глобальної економіки. Асиметрії глобального економічного розвитку та форми їх прояву (виробничо-інвестиційні, науково-технологічні, фінансові, соціальні).

Тема 4. Цивілізаційні виміри глобального економічного розвитку.

Характеристика ключовим глобальним проблемам економічного розвитку та їх причини. Особливості прояву існування глобальних проблем у різних країнах світу.

Становлення сучасної глобалізації. Цивілізаційні виміри стратегій економічного глобалізму.

Поняття та еволюція локальних цивілізацій. Розвиток глобальних економічних процесів в контексті сучасних цивілізаційних концепцій.

Цивілізаційна компонента глобального економічного розвитку. Проблема реалізації цивілізаційного проекту глобалізації. Складові і потенціал модифікації глобальних стратегій окремих держав. Тенденції економічної динаміки локальних цивілізацій. Класифікація країн за рейтингом глобалізації. США у світовій економіці. Європейське співтовариство у світовій економіці. Китай та інші країни світу в економічній інтеграції.

Проблема «зіткнення цивілізацій» в сучасному світі.

Тема 5. Глобальний економічний цикл.

Характер сучасної архітектури геоekonomічного простору. Домінантні прогностичні сценарії глобального розвитку. Динаміка та перспективи розвитку глобальної економіки. Проблеми прогнозування глобальної економіки.

Цикли (хвилі) розвитку глобальної економіки: природа, зміст і типологія. Характеристика економічних коливань глобальної економіки. Розвиток глобальної економіки в контексті дії універсального закону циклічності та постулатів теорій циклічного розвитку економічних систем.

Об'єктивна природа економічного циклу та критерії його глобальної ідентифікації. Класифікація економічних циклів (торговельні, промислові, бізнес-цикли, інституційні, політичні цикли) та їх еволюція.

Ретроспективний аналіз світових економічних криз. Глобальна фінансово-економічна криза: причини, характер протікання та наслідки.

Тема 6. Парадоксальна природа глобальних трансформацій.

Теоретичні конструкції і сучасна практика глобальних трансформацій. Діапазон і характер критики глобальних економічних процесів. Позитивні наслідки процесу глобалізації. Можливість негативних наслідків глобалізації економіки. Суперечності розвитку сучасної глобальної економіки. Поширення тіньової економіки та «офшоризація» в контексті глобалістики. Прояви дуалізму у сучасних умовах розвитку глобальної економіки. Основні причини виникнення глобальних проблем людства.

Зміст і об'єктивна природа глобальних парадоксів. Сутність і характеристика парадоксів глобальної фінансової системи. Сутність поняття «трансформація» та форми його прояву. Економічна природа глобальних трансформацій. Виклики, асиметрія та сучасні прояви трансформацій глобальної економіки. Постіндустріальні трансформації цивілізацій. Глобальні трансформації у національній економіці України.

Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції глобалізації.

Тема 7. Глобальний бізнес.

Сутність глобального бізнесу та його організаційні форми (ТНК, МНК, Глобальні корпорації, метакорпорації та ін.). Глобальне підприємництво. Глобальні стратегії транснаціональних корпорацій та їх модернізація. Сучасні моделі інтеграції національних бізнес-структур до глобальних транснаціональних комплексів. Проблеми паритетної взаємодії глобального бізнесу та держав з різним рівнем соціально-економічного розвитку.

Глобальне конкурентне лідерство. Особливості глобального корпоративного управління. Крос-культурний аспект глобального корпоративного менеджменту. Соціальна відповідальність та креативна складова менеджменту глобальних корпорацій.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми.

Сутність та принципові особливості альтерглобалізму. Антиглобалістські рухи: ідеологія і програми, мотивація і результати.

Передумови, принципи і програми альтерглобалізму. Основні види і форми діяльності антиглобалістичних рухів. Оцінка перспективності альтерглобалізму як варіантної економічної платформи світового розвитку. Альтерглобалізм як соціальний рух. Класичний антиглобалізм. Контрглобалізація як сучасна тенденція розвитку суспільства. Основні чинники впливу на формування антиглобальних тенденцій. Форми прояву альтерглобалізму в Україні.

Глобалізація й бідність.

Тема 9. Енергетичний ресурс глобальної економіки

Енергетичні ресурси та їх глобальна дислокація. Передумови, характер та фактори трансформаційних змін енергетичної парадигми світогосподарського розвитку в умовах глобалізації. Енергетична модель глобального економічного розвитку. Глобальний енергетичний ринок, його масштаби та ключові тенденції структуризації.

Форми та механізми глобалізаційної диверсифікації енергетичного ринку. Роль нафтогазових ТНК у функціонуванні світового енергетичного ринку. Місце відновлювальної енергетики у глобальному енергоспоживанні. Міжнародні стратегії енергоефективності та національна енергетична безпека.

Тема 10. Технологічний ресурс глобального економічного розвитку

Становлення техноглобалізму та форми його прояву. Основні напрями глобального технологічного розвитку, його проблеми та суперечності. Економічні механізми їх розв'язання. Міжнародний трансфер наукових знань та технологій.

Глобальна інформатизація бізнесу. Інформаційний ресурс в системі факторів економічного розвитку. Умови, чинники і пріоритети забезпечення технологічного лідерства компаній, країн та регіонів в умовах глобалізації. Інноваційне підприємництво в парадигмі техноглобалізму.

Тема 11. Людський ресурс глобальної економіки

Людський вимір постіндустріалізму. Кількісна та якісна характеристика глобального людського ресурсу. Інноваційна праця та інтелектуальний капітал у системі факторів формування економіки знань. Креативний сектор глобального бізнесу.

Рівень інтелектуалізації глобальної економічної діяльності. Розвиток людського ресурсу - ключова передумова формування стратегічних конкурентних переваг країн. Імперативи соціалізації глобальної економіки, її форми та рівні. Поведінкові моделі в глобальній економіці.

Тема 12. Глобальна економічна політика

Суб'єкти та об'єкти глобального управління. Принципи, форми та методи глобальної економічної політики. Неурядові організації та клуби. Напрями та інститути реалізації глобальної економічної політики. Міжнародна координація економічної політики. Зміна компетенцій регуляторних інститутів глобальної економіки. Роль глобальної економічної політики в гармонізації національних інтересів. Цивілізаційний вимір глобальних економічних процесів.

Сценарії та альтернативи глобального економічного розвитку. Концепція сталого розвитку та її реалізація у глобальних політиках (економічного розвитку, екологічній, соціальної конвергенції, продовольчій, фінансовій, технологічній та ін.). Глобальний консенсус як категоричний імператив цивілізаційного прогресу.

Тема 13. Стратегія розвитку України в умовах глобалізації.

Глобальні трансформаційні процеси, що відбуваються в національній економічній системі України. Позиція України в глобальній економіці. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Проблема вибору ефективної національної гео економічної моделі.

Суперечливий вплив глобалізації на розвиток України. Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності.

Напрями та стратегія економічного розвитку України в умовах глобалізації. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України. Розвиток пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні.

Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності.

Стратегічну перспективу входження України до європейських економічних і оборонних структур.

Україна в міжнародних геополітичних об'єднаннях.

Змістовний модуль 3. Теорія і практика глобального конкурентного лідерства.

Тема 14. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств.

Новітні дослідження регіональної конкурентоспроможності країн. Регіон в системі сучасного світового господарства. Сутність і структура регіонального ринку. Поняття конкурентоспроможності регіону. Класифікація факторів конкурентного середовища регіону та їх діагностика. Модель конкурентоспроможності регіонів та її складові. Система показників та критерії оцінки конкурентоспроможності регіонів.

Еволюція теорії кластерних систем. Дослідження конкурентоспроможності кластерів. Етапи формування та розвитку кластерів. Види та класифікація кластерів. Конкурентні переваги та ключові фактори успіху суб'єктів кластерів. Інноваційна конкурентоспроможність підприємств в технокластерах. Модель конкурентного інформаційного середовища і каналів зв'язку в кластерах.

Тема 15. Управління глобальною конкурентоспроможністю компанії.

Оцінка міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Основні принципи визначення рівня конкурентоспроможності підприємства (організації) на світових ринках. Сутність, етапи та методи комплексної діагностики стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Стратегія конкурентоспроможності як складова загальної стратегії розвитку компанії. Основні етапи формування стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства на світовому рівні. Реалізація конкурентної стратегії підприємств. Типізація міжнародних стратегій.

Тема 16. Особливості підприємницької діяльності в глобальному крос-культурному середовищі.

Принципи маркетингу в різних культурних середовищах. Сегменти клієнтів, їхні потреби та переваги, психологічні особливості. Ефективні кроки в крос-культурному маркетингу. Комплексна програма маркетингових комунікацій. Ринкові дослідження. Створення бренду. Глобальне підприємництво – регіональний старт. Система підтримки МСП в умовах виходу на ринок ЄС. Українські та міжнародні інституції, використання спеціалізованих електронних ресурсів для розвитку глобального підприємництва в глобальному просторі.

6. Методи контролю та оцінювання знань аспірантів

Контроль академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Контроль відвідування занять

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантури і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

7. Методи контролю

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту аспірантом на заняттях, які призначаються додатково.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та

невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – іспиту. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – іспит.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий– 40 % семестрової оцінки.

8. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
М1					
М 1	М 2	М 3	Контр.	Семестр. контроль. Екзамен	
10	10	20	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова екзаменаційна сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання іспиту.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до аспірантів на початку вивчення дисципліни.

10. Методичне забезпечення

1. «Глобальна економіка» Методичні вказівки до виконання практичних занять для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання. Б.Е. Лич В.М. Головаш, Видавництво КНУБА.
2. Глобальна економіка: Підручник під грифом МОН. [Текст] / Б.Е. Головаш [та ін.] За загальною редакцією Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. – Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. – 2017. - 612 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізацій на перспектива: монографія/ Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Я.М. Столярчук [та ін.]; за заг. ред. д-ра екон.наук, проф. Д.Г. Лук'яненка та д-ра екон.наук, проф. А.М. Поручника.- К.:КНЕУ, 2010.- 334с.
2. Власов В.І. Глобалістика: історія, теорія: [монографія] у 2-х т./ В.І. Власов, ННЦ «ІАЕ», ДНСТБ НААН; наук.ред.акад. НАН України О.Г. Білоруса та чл.-кор. НААН України В.А. Вергунова. – Вінниця: ТОВ «НІЛАН Лтд», 2012. - 856 с.
3. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір: Монографія/ Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, А.М.Колот та ін. за заг. ред. д.ен., проф. Д.Г.Лук'яненка та д.ен., проф. А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2008. – 420 с.
4. Глобальна економіка: Підручник під грифом МОН. [Текст] / Б.Е. Головаш [та ін.] За загальною редакцією Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. – Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. – 2017. - 612 с. Глобальні асиметрії економічного розвитку: монографія / Я.М. Столярчук.- К.: КНЕУ, 2009. – 302. с.
5. Глобальна економіка: Навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. – К. : НУБіП України, 2017. – 319 с.
6. Глобальна економіка : навч. посіб. для студентів зі спеціальностей «Економіка», «Маркетинг», «Облік і оподаткування» / за редакцією проф. С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. – 192 с. – укр. та англ. мовами.
7. Глобальна економіка : навчальний посібник [Електронний ресурс] / О.В. Кот, О.А. Круглова, Л.Л. Носач, Л.О. Чернишова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2019. – 141 с.
8. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование:

- монографія /Д.Лукьяненко, В. Колесов, А. Колот, Я. Столярчук и др.; под науч. ред. проф. Д.Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова.-К.: КНЭУ. 2013.- 466с.
9. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: Монографія. – К.: КНЕУ, 2006 – 248 с.
 10. Куцик П.О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Башнянин. – Львів : Видавництво ЛКА, 2015. – 594 с.
 11. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. – К.: КНЕУ, 2014.
 12. Ресурси та моделі глобального економічного розвитку : монографія / [Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, А. М. Колот та ін.] ; за заг. ред. Д. Г. Лук'яненка та А. М. Поручника ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана" [та ін.]. - К.: КНЕУ, 2011. - 703 с.

Додаткова

1. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму: [монографія] / О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2003. – 360 с.
2. Білорус О.Г. та ін. Глобальна корпоративна система: [монографія] / Кер. авт. кол. і наук. ред.: О. Г. Білорус. – К. : КНЕУ, 2011. – 408 с.
3. Білорус О.Г. та ін. Глобальний конкурентний простір: [монографія] / Кер. авт. колективу і наук. ред. Білорус О.Г. – К.: КНЕУ, 2008. – 680 с.
4. Бугрій М.Г., Ус І.В., Федоренко Т.О., Медведкіна Є.О. Глобальна економіка у посткризовий період: тенденції та перспективи / М.Г. Бугрій, І.В. Ус, Т.О. Федоренко, Є.О. Медведкіна. – К., НІСД, 2012. – 46 с.
5. Бурлака Г.Г., Ерохіна А.С. Глобалізація ринків нафти в умовах рецесії: [монографія] / Под науч.ред. С.А.Ерохіна. – К.: Национальная академия управления, 2010. – 164 с.
6. Власов В.І. Глобалістика: історія, теорія: [монографія] у 2-х т. / В.І. Власов, ННЦ «ІАЕ», ДНСТБ НААН; наук.ред.акад. НАН України О.Г. Білоруса та чл.-кор. НААН України В.А. Вергунова. – Вінниця: ТОВ «НІЛАН ЛТД», 2012. - 856 с.
7. Гелд Д. Глобалізація /антиглобалізація / Гелд Д., Мак-Грю Е.; Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2004. – 180 с.
8. О. Є. Кузьмін Глобальна економіка: Навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, І. В. Литвин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 300 с.
9. Гриффін Р. Міжнародний бізнес / Р. Гриффін, М. Пастей; Пер. с англ. под ред. А.Г.Медведева. – 4-е изд. – СПб.: Питер, 2006. – 1088 с.
10. Данников В.В. Холдинги в нефтегазовом бизнесе: стратегии и управление / В.В.Данников. – М.: ЭЛВОЙС-М, 2004. – 464 с.
11. Енергетична стратегія України до 2030 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>. – [Назва з екрану].
12. Ковтун О.І. Глобальна економіка : підручник / О.І. Ковтун, П.О. Куцик, Г.І. Башнянин; [за заг. ред. О.І. Ковтуна]. – Львів : Видавництво ЛКА, 2014. – 704 с.

13. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі : Монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Головаш Б.Е. – Львів, 2020. – 872 с.
14. Лук'яненко Д.Г. Глобальна економічна інтеграція: [монографія] / Д.Г. Лук'яненко. – К.: ТОВ «Національний підручник», 2008. – 220 с.
15. Меддисон Э. Контуры мировой экономики в 1-2030 гг. Очерки по макроэкономической истории / пер. с англ. Ю.Каптуревского; под ред. О.Филатовичевой. – М.: Изд. Института Гайдара, 2012. – 584 с.
16. Міжнародний трансфер технологій: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Дідківський М.І. — К., 2011. — 365 с.
17. Орехова Т.В. Транснаціоналізація економічних систем в умовах глобалізації [монографія] / Т.В. Орехова; Під ред. Макогон. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 394 с.
18. Орехова Т.В. Трансформація процесу транснаціоналізації в умовах зростання невизначеності глобального економічного середовища: [Монографія] / Ю.В. Макогон, К.В. Лисенко, М.О. Черноусова, Н.А. Ємельянова., І.О. Шульга. – Донецьк: ДонНУ, 2011. – 652 с.
19. Панкадж Гамават. Мир 3.0: Глобальная интеграция без барьеров / Панкадж Гемават; Пер. с англ. – М.: Альпина Паблишер, 2013. – 415 с.
20. Панченко Є.Г., Швидкий О.А., Кір'яков Д.І., Лук'яненко О.Д. Корпоративні стратегії у глобальному нафтогазовому бізнесі: [навч. посібник] / Є.Г. Панченко, О.А. Швидкий, Д.І. Кір'яков, О.Д. Лук'яненко; за заг. ред. д.е.н., професор Є.Г. Панченка, О.А. Швидкого. – К.: КНЕУ, 2013. – 94, [2] с.
21. Поручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008-352 с.
22. Поручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: [монографія] / А.М. Поручник. – К.: КНЕУ, 2008. – 352 с.
23. Спільний європейський економічний простір: гармонізація міжрегіональних суперечностей: [монографія] / За заг. редакцією Д.Г. Лук'яненка, В.І. Чужикова. – К.: КНЕУ, 2007. – 544 с.
24. Транснаціональні корпорації: [підручник] / Д.Г. Лук'яненко та ін. – Донецьк: «Сучасний друк», 2013. — 633 с.
25. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навч. посіб. / А.С. Філіпенко. – К.: АКАДЕМВИДАВ, 2013. – 216 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавча база [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Інформаційна база [Електронний ресурс] // Міністерство економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
3. Інформаційна база [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
4. Інформаційна база [Електронний ресурс] // Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
5. Статистична база [Електронний ресурс] // Державний комітет статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

6. Наукові публікації, інформаційна база [Електронний ресурс] // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Режим доступу: www.niss.gov.ua.
7. Аналітичні матеріали, публікації [Електронний ресурс] // Український центр економічних і політичних досліджень ім. А.В. Разумкова. – Режим доступу: www.ucerps.com.ua.
8. Підручники, посібники, статті [Електронний ресурс] // Економіко-правова бібліотека. – Режим доступу: www.vuzlib.net.
9. Бібліотека КНУБА [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>.